

Şiir Bahçem

Çocuk şiirleri · anlamını bul · söz sanatları · cümle içinde kullan

1. **Dört yeni şiir**
   Güz Mektubu, Kelimeler, Başöğretmen (24 Kasım), Karıncanın Yükü
2. **Her şiire bir etkinlik**
   Anlamını Bul, Cümle İçinde Kullan, anlama ve yorum soruları
3. **Sınıf için**
   Ayın Şiiri posteri, Şiir Okuma Çizelgesi ve boyanacak şiir kartları
4. **Değerlendirme**
   Şiirlerden öğrendiğim kelimeler

Dijital Öğretmen · Hasan Tutuş

Öğretmen Kılavuzu

Dilimizin Zenginlikleri Projesi · Kasım etkinlikleri

1. **Kasım ayının odağı**
   Eylem planına göre Kasım ayında çocuk şiirleri okunur. Öğrenciler şiirlerdeki bilinmeyen kelimeleri seçerek “Anlamını Bul” ve “Cümle İçinde Kullan” etkinlikleri yapar.

2. **Şiirleri okuma**
   Her şiiri önce siz vurgu ve tonlamaya dikkat ederek okuyun. Sonra koro hâlinde, ardından tek tek okutun. Renkli yazılmış kelimeler o şiirin yeni kelimeleridir.

3. **Anlamını Bul**
   Öğrenci önce kelimenin geçtiği dizeyi yeniden okur, anlamı tahmin eder, sonra seçeneklerden işaretler. Doğru anlamı sözlükten birlikte kontrol edin.

4. **Cümle İçinde Kullan**
   Öğrenciler kurdukları cümleleri sesli okur. Güzel cümleler kelime panosuna yazılabilir.

5. **Söz sanatları**
   “Güz Mektubu”nda kişileştirme, “Kelimeler”de benzetme öne çıkar. Etkinlik sayfalarındaki 3. sorularla öğrenciler bu söz sanatlarını şiirden örnekleyerek bulur.

6. **Başöğretmen şiiri**
   24 Kasım Öğretmenler Günü’ne denk gelir. Kutlama programında okunabilir.

7. **Ayın Şiiri, çizelge ve şiir kartları**
   Posteri sınıf kapısına asın, seçilen şiiri yazın. Çizelgede her öğrencinin okuduğu ve ezberlediği şiiri işaretleyin. Şiir kartlarına öğrenciler kendi dörtlüklerini yazar; kartlar boyanıp kesilir.

8. **Okul seçimi**
   Eylem planında okul, ilçe ve il düzeyinde şiir okuma seçimi yapılır. Sınıf içi okumalar bu seçime hazırlık olur.

Şiirler bu set için özgün olarak yazılmıştır.

Güz Mektubu

Rüzgâr çaldı penceremi,
Elinde sarı bir zarf var.
Çınar yazmış son yaprağa:
“**Güz** geldi, artık uykum var.”

Gökte turnalar **süzülür**,
Ufukta incecik bir yol.
Toprak yorgan arar durur,
Sisle dolar sağ ile sol.

Hüzün değil bu, bekleyiş;
Tohum toprakta düş kurar.
Her güzün bir sözü vardır:
“Sabreden baharı bulur.”

Güz Mektubu · Etkinlik

Anlamını Bul · Cümle İçinde Kullan

1. Anlamını Bul · Kelimenin anlamını işaretle.

güz

- ☐ ilkbahar
- ☐ sonbahar
- ☐ kış ortası

süzülmek

- ☐ hızla yere düşmek
- ☐ havada kanat çırpmadan, hafifçe kaymak
- ☐ yüksek sesle ötmek

ufuk

- ☐ dağın tepesi
- ☐ denizin dibi
- ☐ gökyüzü ile yerin birleşir gibi göründüğü çizgi

hüzün

- ☐ içe çöken üzüntü, keder
- ☐ büyük sevinç
- ☐ şaşkınlık

2. Cümle İçinde Kullan · Bir kelime seç, cümle kur.

_____

_____

3. Şair rüzgârı, çınarı ve toprağı insan gibi anlatmış (kişileştirme). İki örnek yaz.

_____

_____

4. “Sabreden baharı bulur.” dizesiyle ne anlatılmak isteniyor?

_____

_____

Şiiri okudum: ☐ sessiz ☐ sesli ☐ ezbere

Kelimeler

Bir kelime bir anahtar,
Açar kapalı kapıyı.
Bir kelime köprü olur,
Aşar derin, **coşkun** suyu.

Dedemden kalan sözcükler
Sandıkta saklı **mücevher**.
Unutulursa solarlar,
Söylenirse parlar yer yer.

Dilim benim öz varlığım,
Yurdumun sesi, **soluğu**.
Her yeni söz bir tuğladır,
Örer düşünce **burcunu**.

Kelimeler · Etkinlik

Anlamını Bul · Cümle İçinde Kullan

1. Anlamını Bul · Kelimenin anlamını işaretle.

coşkun

- ☐ durgun, sessiz
- ☐ taşkın, hızla akan
- ☐ sığ

mücevher

- ☐ değerli süs taşı
- ☐ eski sandık
- ☐ kitap kapağı

soluk

- ☐ gölge
- ☐ renk tonu
- ☐ nefes

burç

- ☐ derin kuyu
- ☐ kale duvarlarındaki yüksek kule
- ☐ dar sokak

2. Cümle İçinde Kullan · Bir kelime seç, cümle kur.

_____

_____

3. Şair kelimeyi nelere benzetmiş (benzetme)? Üç tanesini yaz.

_____

_____

4. "Unutulursa solarlar" dizesine göre eski kelimeleri yaşatmak için ne yapabiliriz?

_____

_____

Şiiri okudum: ☐ sessiz ☐ sesli ☐ ezbere

Başöğretmen

Bin dokuz yüz yirmi sekiz,
Meydanda bir kara tahta.
Atatürk tebeşir tutmuş,
Okuma öğretir **halka**.

Millet ona bir ad verdi:
“Başöğretmen” dedi **candan**.
O günden beri her Kasım
Kutlanır bu gün her yandan.

Öğretmenim, sen de bugün
O **meşaleyi** taşırsın.
Cehalete karşı duran
En **aydınlık** yanımızsın.

Başöğretmen · Etkinlik

Anlamını Bul · Cümle İçinde Kullan

1. Anlamını Bul · Kelimenin anlamını işaretle.

halk

- ☐ okul bahçesi
- ☐ bir ülkede yaşayan insanların tümü
- ☐ yazı tahtası

candan

- ☐ içten, yürekten
- ☐ yavaşça
- ☐ uzaktan

meşale

- ☐ yağmurluk
- ☐ kalın defter
- ☐ ucunda alev yanan, yolu aydınlatan değnek

cehalet

- ☐ cesaret
- ☐ bilgisizlik
- ☐ yorgunluk

2. Cümle İçinde Kullan · Bir kelime seç, cümle kur.

_____

_____

3. Öğretmenler Günü neden 24 Kasım'da kutlanır? Araştır, yaz.

_____

_____

4. "O meşaleyi taşırsın" dizesinde meşale neyi anlatıyor olabilir?

_____

_____

Şiiri okudum: ☐ sessiz ☐ sesli ☐ ezbere

Karıncanın Yükü

Bir karınca, sırtında yük,
Yokuşu **tırmanır** durur.
Tanesi kendinden büyük,
Yılmaz, yolunu hep bulur.

Kış kapıda, **ambar** boşsa
Ne işe yarar **pişmanlık**?
Yazın çalışan kış güler,
Budur asıl akıllılık.

Ninem söyler durur bana:
“**Emek** olmadan yemek olmaz.”
Karınca gibi çalışan
Hiçbir zaman yolda kalmaz.

Karıncanın Yükü · Etkinlik

Anlamını Bul · Cümle İçinde Kullan

1. Anlamını Bul · Kelimenin anlamını işaretle.

yılmak

- ☐ zorluk karşısında vazgeçmek
- ☐ hızlı koşmak
- ☐ yüksek sesle gülmek

ambar

- ☐ yüksek kule
- ☐ tahıl ve yiyecek saklanan yer
- ☐ su kuyusu

pişmanlık

- ☐ övünme
- ☐ merak
- ☐ yaptığına ya da yapmadığına üzülme duygusu

emek

- ☐ bir iş için harcanan güç, çaba
- ☐ dinlenme
- ☐ şans

2. Cümle İçinde Kullan · Bir kelime seç, cümle kur.

_____

_____

3. Şiirdeki atasözünü bul ve kendi cümlelerinle açıkla.

_____

_____

4. Karıncanın davranışından kendin için nasıl bir ders çıkarırsın?

_____

_____

Şiiri okudum: ☐ sessiz ☐ sesli ☐ ezbere

AYIN ŞİİRİ

Şiirin adı

Şairi

Şiirin yeni kelimeleri

Şiir Okuma Çizelgesi

Sınıf çizelgesi · panoya asılabilir

Okuyan öğrencinin satırına şiirin sütununda yıldız çiz. Ezberleyene iki yıldız!

Öğrencinin adı	Güz Mektubu	Kelimeler	Başöğretmen	Karıncanın Yükü
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

Şiir Kartlarım

El işi · boya, yaz, kes

Harfleri ve desenleri boya, dörtlüğünü yaz, kesik çizgiden kes.

ÖĞRETMENİME

24 Kasım için öğretmenine kendi dörtlüğünü yaz.

Yazan: _____

ŞİİR KARTIM

Sonbaharı ya da en sevdiğin kelimeyi anlatan bir dörtlük yaz.

Yazan: _____

Şiir Bahçemden Kelimeler

Adı Soyadı: .....

1 Kelimeleri anlamlarıyla eşleştir.

ufuk	Bilgisizlik
mücevher	Tahıl ve yiyecek saklanan yer
cehalet	Gökyüzü ile yerin birleşir gibi göründüğü çizgi
ambar	Değerli süs taşı

2 Boşluklara uygun kelimeyi yaz: candan · süzüldü · yılmadan

Kartal gökyüzünde kanat çırpmadan _____.

Misafirlerini _____ bir gülümsemeyle karşıladı.

Sporcu _____ çalışarak yarışı kazandı.

3 Bu ayki şiirlerden bir benzetme ya da kişileştirme örneği yaz.

4 En sevdiğin şiir hangisi? Neden?

5 Şiirlerden öğrendiğin bir kelimeyle cümle kur.

Bu ay kelime defterime yazdığım yeni kelime sayısı: _____